

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ BÜYÜK HASTA SERVİSİNDEKİ DİYET POLİKLİNİĞİNE BİR YIL SÜRESİNDE BAŞVURAN HASTALARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Dyt. Hale ULUCANLAR* / Dr. Sevim KEÇECİOĞLU**

Dyt. Tülin SUBAŞI*** / Uzm. Dyt. Aysen ÖZERTUĞRUL***

Hacettepe Üniversite Hastanesi Diyet Polikliniğine 1982-1983 yılları arasında bir yıl boyunca başvuran hastaların yaş, cins, meslek ve yerleşim bölgesi faktörlerine göre dağılımları incelenmiştir. Görülme sıklığına göre hastalıklar; ülser, diyabet, şişmanlık ve kalp damar hastalıkları olarak sıralanmaktadır. Bu hastalıklar en çok orta yaş grubunda ve ev hanımlarında görülmektedir.

GİRİŞ

Bu araştırma Hacettepe Üniversite Hastanesi Büyük Hasta Servisi diyet polikliniğine 1982 - 1983 yılları arasında bir yıl boyunca başvuran 5000 hasta üzerinde yapılmıştır. Çalışmada polikliniğe başvuranların hastalıklarına, meslek grubu, yaş, cinsiyet ve yerleşim bölgelerine göre dağılımları saptanmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Sonuçta, görülme sıklığı en fazla olan hastalığın ülser olduğu ve her iki cinsiyette de yaklaşık eşit oranlarda olduğu gözlenmiştir. Ülserden sonra görülme sıklığının fazlalığına göre; diyabet ve şişmanlık sıralanmaktadır. Diğer hastalıkların görülme sıklığı ise önemsiz bulunmuştur (Tablo 1).

(*) Bilim Uzmanlığı Öğrencisi.

(**) H. Ü. Beslenme ve Diyetetik Bölümü Öğretim Görevlisi.

(***) Hacettepe Hastanesi Büyük Hasta Bölümü Poliklinik Diyet Uzmanları.

Tablo 1: Hastalıkların Toplam Hasta Sayısına Göre Dağılımları

Hastalıklar	Kadın		Erkek	
	Sayı	%	Sayı	%
Diyabet	440	8.8	250	5.0
Ülser	1053	21.0	1015	20.3
Şişmanlık	339	6.8	50	1.0
Kalp ve Damar	91	1.8	81	1.6
Böbrek	122	2.4	195	3.9
Hiperlipidemi	31	0.6	32	0.6
Gut	4	0.1	22	0.4
Hipertansiyon	64	1.3	20	0.4
Nefrotiksendrom	8	0.2	7	0.1
Spastik Kolon	154	3.1	88	1.8
Hiatus Herni	24	0.5	25	0.5
Diyabet, Hipertansiyon	22	0.4	4	0.1
Diyabet, ülser	14	0.3	8	0.1
Diyabet, Kalp ve Damar	14	0.3	15	0.3
Diyabet, Şişmanlık	10	0.2	3	0.1
Şişmanlık, Hipertansiyon	50	1.0	14	0.3
Kalp, Damar, Hipertansiyon	10	0.2	13	0.3
Diğer bazı hastalıklar ve				
Test Diyetleri	500	10.0	208	4.2
Toplam	2950	59.0	2050	41.0

Hastalıkların yaşa göre dağılımları incelendiğinde, çoğunluğunun orta yaş grubunda daha fazla görüldüğü saptanmıştır (Tablo 2). Ancak ülserin daha çok genç bireylerde (20 - 29 yaşlar arasında) rastlandığı gözlenmiştir. Bu sonuç, bireyin bu yaşlarda daha verimli çalışma dürtüsü, mesleğinde atılım gösterme devresi olduğundan psikolojik etkenlerle hastalığın oluşumuna zemin hazırlaması olarak yorumlanabilir.

Hastalıkların genelde kadınlarda, erkeklerden daha sık görüldüğü saptanmıştır. Mesleklere göre dağılımlarında ise ev hanımları ilk sırayı almaktadır (Tablo 3). Çeşitli çalışmalarda, ülserin daha çok idarî, ekonomik sorumluluk yüklenen kişilerde, enerji ve dürtü sahibi üretici sınıfta, siyasal ve askeri liderlerde sık rastlanmasına karşın, bu çalışmada, en çok ev hanımlarında ülserle rastlanmıştır. Ülserden başka şişmanlığın da yine ev hanımlarında oldukça yüksek oranda (% 73.1) görülmesinin nedenleri arasında, çay saatlerinin enerjiden zengin yiyeceklerle yoğun olması düşünülebilir.

Hastalıkların en çok görüldüğü bölgelerin başında, Orta Anadolu gelmektedir. Batı ve Kuzey Anadolu Bölgeleri de Orta Anadolu Bölgesini izlemektedir.

Hacettepe Üniversite Hastanesi diyet polikliniğinde 1972 - 1973 yılları arasında aynı nitelikte bir araştırma daha yapılmıştır (1). Bunun sonucunda, hastalıkların görülme sıklığına göre dizgilenmesi; ülser (% 43.7), şişmanlık (% 20), diyabet (% 13.3), spastik kolon (% 8.9) ve kalp ve damar hastalıkları (% 8.1) şeklinde olmuştur. 10 yıl ara ile yapılan ik çalışma sonucunda ülser ilk sırayı almaktadır.

Mesleklere göre karşılaştırma yapıldığında ise, ülser 1972 - 1973 araştırmasında da yine en çok evkadınlarında görülmüştür (1).

Tablo 3: Hastalıkların Mesleklerle Göre Dağılımları

Hastalıklar	Ev Hanımı		Memur		Çiftçi		Şöför		Öğretmen		Serbest		Öğrenci		
	Kadın Sayı %	Erkek Sayı %	Kadın Sayı %	Erkek Sayı %	Kadın Sayı %	Erkek Sayı %	Kadın Sayı %	Erkek Sayı %	Kadın Sayı %	Erkek Sayı %	Kadın Sayı %	Erkek Sayı %	Kadın Sayı %	Erkek Sayı %	
Diyabet	398 57.6	—	20 2.9	128 18.6	—	23 3.3	—	—	7 1.0	17 2.5	12 1.7	1 0.1	67 9.8	4 0.6	13 19.0
Kalp ve															
Damar Hast.	75 43.6	—	9 5.3	44 25.6	—	10 5.8	—	—	1 0.6	3 1.7	8 4.7	1 0.6	18 10.4	3 1.7	—
Böbrek Hast.	104 32.8	—	10 3.2	66 20.8	—	45 14.2	—	—	10 3.2	4 1.3	12 3.8	3 0.9	58 18.3	1 0.2	4 1.3
Hipertansiyon	54 64.2	—	7 8.4	11 13.1	—	3 3.6	—	—	—	3 3.6	1 1.2	—	5 6.9	—	—
Ülser	760 36.8	—	182 8.9	520 25.1	—	109 5.3	—	—	54 2.6	57 2.7	89 4.3	17 0.8	189 9.1	37 1.8	54 2.6
Spastik Kolon	120 49.6	—	14 5.8	51 21.1	—	8 3.3	—	—	3 1.2	12 4.9	9 3.7	1 0.4	11 4.5	7 2.9	6 2.5
Diyabet+Ülser	8 36.3	—	4 18.3	3 13.7	—	1 4.5	—	—	1 4.5	1 4.5	—	1 4.5	3 13.7	—	—
Diyabet+Kalp															
Damar Hast.	10 34.5	—	2 6.9	4 13.8	—	2 6.9	—	—	—	2 6.9	3 10.3	—	6 20.7	—	—
Diyabet+															
Şişmanlık	9 69.3	—	1 7.6	—	—	—	—	—	1 7.6	—	—	—	2 15.5	—	—
Kalp D. Hast.+															
Hipertansiyon	6 26.1	—	2 8.8	6 26.1	—	1 4.3	—	—	1 4.3	1 4.3	2 8.8	1 4.3	3 13.0	—	—
Şişmanlık+															
Hipertansiyon	45 70.3	—	5 7.8	5 7.8	—	—	—	—	—	—	3 4.7	—	6 9.4	—	—
Nefrotik Sendrom	5 33.3	—	2 20.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 46.7	—	—
Hiperlipidemi	26 41.3	—	5 7.9	10 15.8	—	—	—	—	—	—	—	—	22 35.0	—	—
Gut	4 15.3	—	—	2 7.7	—	—	—	—	1 3.8	—	2 7.7	—	10 38.5	—	7 27.0
Hiatus Herni	11 22.4	—	4 8.2	9 18.4	—	2 4.1	—	—	3 6.1	2 4.1	2 4.1	7 14.2	9 18.4	—	—
Şişmanlık	264 73.1	—	31 7.9	22 5.7	—	2 0.5	—	—	—	13 3.4	2 0.5	3 0.7	24 6.1	8 2.1	—
Diyabet+															
Hipertansiyon	11 42.2	—	7 27.0	2 7.7	—	—	—	—	—	2 7.7	—	2 7.7	2 7.7	—	—

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmalarımızda, verilere dayanarak, çocukluktan itibaren yanlış beslenme alışkanlıkları ile ileri yaşlarda oluşabilen özellikle şişmanlık, kalp ve damar hastalıkları vb. hastalıkların önemsenecek düzeyde olduğu söylenebilir. Bu nedenle toplumumuzda hastalıkların görülme sıklığını en az düzeye indirebilmek için küçük yaştan itibaren bireylere yeterli ve dengeli beslenme alışkanlıkları kazandırılmalı ve bu konuda eğitimler yoğunlaştırılmalıdır.

SUMMARY

NUTRITIONAL STUDY AT THE DEPARTMENT OF NUTRITION AND DIETETICS OF THE HACETTEPE UNIVERSITY HOSPITAL

Ulucanlar, H., Keçecioglu, S., Subaşı, T., Özertugrul, A.

In this study, 5000 adult men and women who applied to out-patient clinic at the Department of Nutrition and Dietetics at Hacettepe University Hospital, were examined. The study was conducted between 1983 - 1984 over one year to find out the incidence and the distribution of their diseases with respect to their age, sex, occupation and their settlement in Turkey. From the results of the study, it was concluded that the most common diseases were ulcer, diabetes, obesity and coronary heart diseases; of which first three were widespread among middle age housewives. Coronary heart diseases were equally common in both sexes without occupational difference.

KAYNAKLAR

- 1 — Şahlan, V. : Hacettepe Üniversitesi Hastanelerine Özel Diyet Almak İçin Başvuran Hastaların Durumu, Beslenme ve Diyet Dergisi, 2 : 148, 1973.